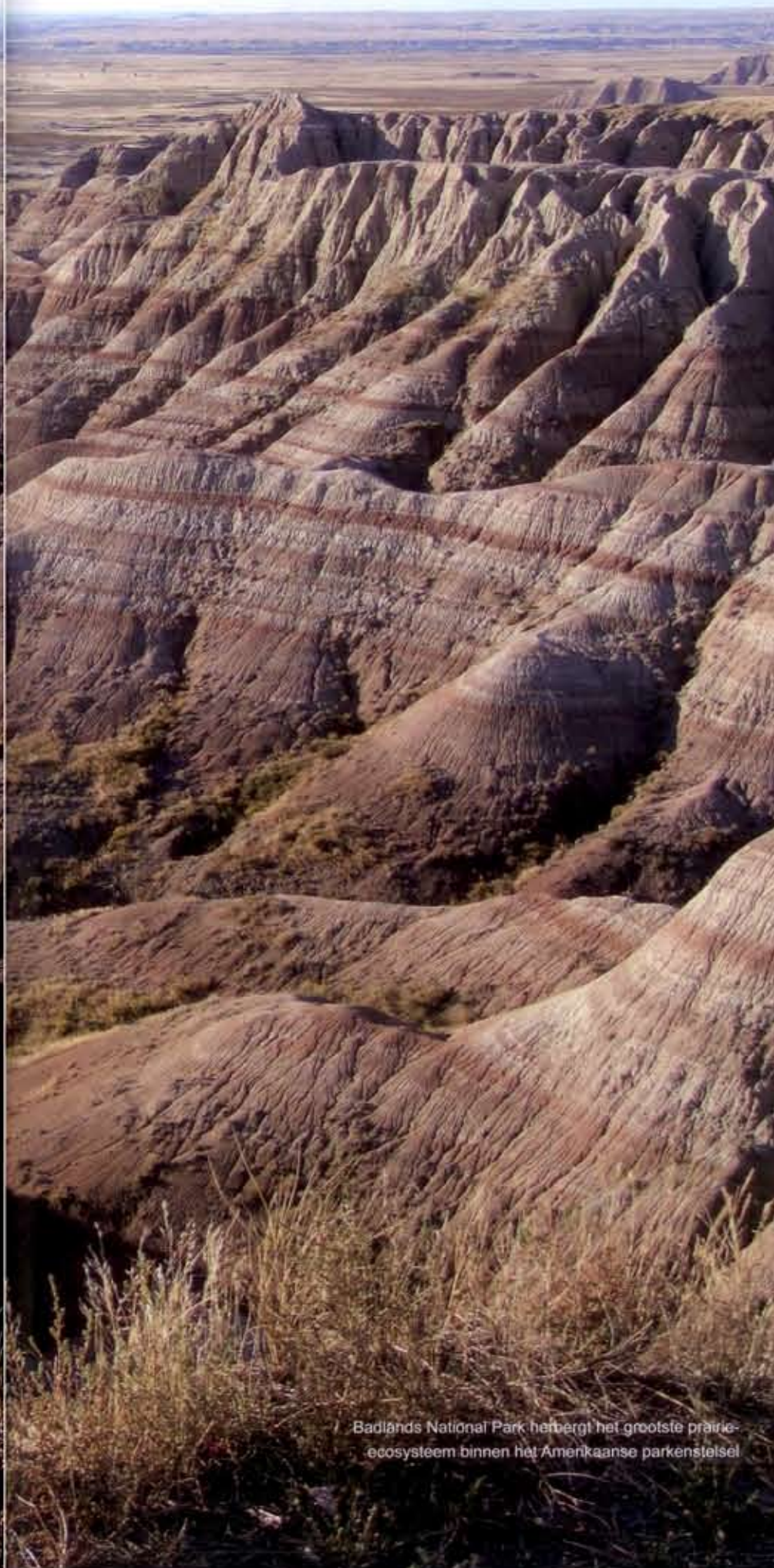

Badlands South Dakota

De meedogenloze natuur

10 - Kijk op www.AmericaMagazine.nl

Badlands National Park herbergt het grootste prairie-ecosysteem binnen het Amerikaanse parkensysteem

De Verenigde Staten van Amerika zijn over het algemeen prima te doorkruisen. Op een paar gebieden na wordt je dan ook geen strobreed in de weg gelegd. Tot je plots halt moet houden voor een van die geweldige scheuren in het continent, waarbij zelfs de meest onverschrokken pioniers zich vertwijfeld op het hoofd krabben. Badlands, South Dakota is zo'n plek. Hier stokte al menig voornemen op puntige kragen van steen, tot aan de horizon omhoogstekend in een op het eerste gezicht bar, grillig landschap van ravijnen en rotsen.

TEKST MARTIN SCHÄFER
FOTOGRAFIE MARTIN SCHÄFER & SOUTH DAKOTA TOURISM

Kijk op www.AmericaMagazine.nl - 11

Om vijf uur 's morgens ligt de dramatische rotsvlakte er nog vredig bij, gehuld in voorzichtige schemerige blauwtinten onder een langzaam vervagende sterrenhemel. Snijdende ochtendkou bereidt South Dakota in oktober al zachtjes voor op de steevast strenge winter, en ik zie al uit naar de voor vanmiddag voorspelde achttien graden Celsius.

Tot die tijd wordt de wind getrotseerd, en denk ik aan Michelangelo. Volgens de Italiaanse kunstenaar zit er in elke steen een beeld gevangen, dat door de beeldhouwer bevrijd moet worden. Na een eerste blik over Badlands National Park vraag je je toch af wat hij van deze plek zou zeggen. Ik gok maar dat hij net zo verbijsterd zou zijn als ik nu ben.

Slecht land

In de loop van de meer dan honderd eeuwen waarin hier mensen rondliepen, zijn er vele superlatieven gevallen die het gebied allemaal tekort doen. Wie ook maar een beetje om de kracht en schoonheid van de aarde geeft, wordt zonder meer van zijn sokken geblazen door deze Badlands. Inderdaad, er zijn er meerdere. De term is een verzamelnaam geworden voor onherbergzame gebieden waar de meeste verkenners vroeger of later hoofdschuddend rechtsomkeert maken, afgeschrikt door een gebrek aan waterbronnen en een overdaad aan onneembare obstakels. Je vindt ze in Nieuw-Zeeland, Spanje, maar in het bijzonder ligt het noorden van het Noord-Amerikaanse continent

er vol mee; met name Wyoming, Montana, Nebraska en het Canadese Alberta hebben allemaal hun eigen Badlands. Die in het zuidwesten van South Dakota werden door de Lakota Sioux *mako sica* gedoopt, ofwel 'slecht land'. Het indianenvolk kwam hier halverwege de achttiende eeuw aan om zich voorgoed te vestigen, en gedijde er uitstekend dankzij een diepe eerbied voor de natuur. Laten we het beestje maar gewoon bij de naam noemen, moeten ze gedacht hebben.

Evolutie maakt vindingrijk

Badlands staan synoniem met eenzaamheid, en veel mensen zullen hier dan ook niet tegenkomen. Toch leeft het gebied wel degelijk, deels door de keurig in banen geleide bezoekers, deels door de verrassend diverse flora en fauna. De eerdergenoemde vele grassoorten – 56, om precies te zijn – vormen een van de redenen waarom Badlands National Park in 1978 officieel in het leven werd geroepen. Een andere belangrijke reden is de drinkplaats die hier 33 miljoen jaar geleden voor reuring zorgde. In het park bevindt zich daardoor een van de grootste vindplaatsen van gewervelde fossielen ter wereld. En omdat hier al honderdvijftig jaar lang overblijfselen van de vroege voorvaders van bijvoorbeeld neushoorns, paarden en varkens worden opgegraven, schrijft men de geboorteplaats van de paleontologie min of meer toe aan deze Badlands.

De huidige dierenwereld heeft zich noodgedwongen aangepast, evolutie maakt vindingrijk. Tijdens de rit over de Badlands Loop Road kom je de meest voorkomende soorten wel tegen. Konij-

Badlands National Park meet meer dan 967.000 vierkante kilometer

12 - Kijk op www.AmericaMagazine.nl

De rode lagen worden gevormd door fossiele aarde

Kijk op www.AmericaMagazine.nl - 13

Boven: Een prachtige plek om je tent op te staan
Linksonder: Konijnen te over
Rechtsonder: Ook de eerste Franse kolonisten spraken van 'mauvaise terres à traverser'

nen te over, en de aanwezigheid van gaffelantilopen op de wal is haast lastig te noemen. Binnen vijfhonderd meter zie ik bovendien schichtige prairiehonden als de bliksem verschijnen en verdwijnen, wandelen muilberden doodgemoedereerd over de prairie, en ligt er een dikhoornschaap op een rotspunt in tranen naar de horizon te staren. Een stuk zeldzamer is de zwartvoetmuis, de enige inheemse frettensoort van Amerika, waarvan er nu maar een stuk of vijftig in dit park leven. Stiekem hoop ik echt op een andere zeldzaamheid, de bizon. Tevergeefs, want de het park levende kudde van vierhonderd exemplaren kijkt wel beter uit dan zich rond de Loop te begeven.

Onomkeerbaar lot

Wie van de paden afwijkt, laat een duidelijk omliggende voetstap achter in het korrelige gesteente onder aan de steile rotsen. Het is nog net geen zand, maar het is hard op weg om dat te worden: een mortelachtig, lichtgrijs brokkelend voorstadium van geërodeerde oersteen. Stukje bij beetje werken wind en wat aan een onomkeerbaar lot, een grimmige missie om de dikke aardplaat die hier eens lag weg te werken tot er niets anders meer over is dan een kale vlakte. De grond is te droog voor boomgroei van betekenis, en waar geen gekartelde rots staan, kan niets anders dan gras groeien. Zonder beschutting heeft het weer vrij spel en bewerkt het gesteente beurtelings met vrieskou, de warme zon en bulderende windvlagen, die water in kieren en spleten dwingen en het van alle kanten kwetsbaar maken. Als de zon hoger komt te staan, is goed zien dat het versteende binnenste van de aarde genadeloos blootgelegd: rode strepen gefossiliseerde grond van miljoenen jaren geleden duiden hoe oud het land is. Als het hier niet om geveeloes steen ging, hadden we wegens wrede marteling al lang aan de bel getrokken. We staan erbij en kijken ernaar, kunnen zelfs voorspellen wanneer het afgelopen zal zijn. Over zo'n vijfhonderdduizend jaar zullen zelfs de hoogste toppen hier het loodje hebben gelegd; afgesleten, vermorzeld en uiteindelijk verwaaid naar alle windstreken. Met 2,5 centimeter per jaar. Het mag dan meer dan 35 miljoen jaar geduurd hebben, maar geduld is tenslotte een schone zaak.

In de wetenschap dat we getuige zijn van hoe de elementen korte metten maken met berg en bos kun je makkelijk verdrietig worden om zoveel verspillings. Aan de andere kant zie je hier hoe dieren en planten zich gaandeweg aanpassen aan het gebied, en wordt duidelijk dat de Badlands vooral een dynamische wereld vormen waarin de tijd tegelijkertijd kostbaar is en te verwaarlozen valt. De natuur gaat een stapje verder dan Michelangelo en laat hier onvermurwbaar zien dat er in steen niet één, maar ontelbare beelden gevangen zitten. En daar hoeft geen beeldhouwer aan te pas te komen. ■

Een dikhoornschaap overziet haar terrein

PRAKTISCHE INFORMATIE BADLANDS

Ligging en bereikbaarheid
Badlands National Park ligt in het zuidwesten van de staat South Dakota, in het noorden van Amerika. De dichtstbijzijnde grote stad is Rapid City (135 kilometer) maar ook het veel kleinere plaatsje Wall is een prima basis om het park te verkennen. Het vliegveld van Rapid City wordt aangevlogen vanaf de internationale luchthavens van Minneapolis/St Paul, Chicago of Denver, die dagelijks vanaf Schiphol bereikbaar zijn.

Vervoer
Het park heeft drie ingangen, waarvan er twee aan de I-90 liggen. De zuidelijk gelegen ingang ligt op ongeveer drie kilometer van Highway 44. Het park rijd je over Highway 240, beter bekend als Loop Road, in een uurje rond. Hikers kunnen zich uitleven op acht trails, die variëren van tweehonderd meter slenteren tot zestien kilometer flink doorstappen.

Klimaat & beste reistijd
South Dakota kent warme zomers en intense koude winters. De temperaturen kunnen schommelen tussen -30 graden Celsius in de

winter en +40 graden Celsius in de zomer. Het weer kan hier overigens binnen een halve dag omstaan; je hoeft je daarom weinig van de weersvoorspellingen aan te trekken. De maanden mei tot en met september zijn het meest geschikt om naar South Dakota af te reizen, waarbij de lente en de zomer het naist zijn en de herfst de bossen spreekwoordelijk in vuur en vlam zet.

Accommodatie
Avonturiers opgelet: in een groot deel van het park is wild kamperen toegestaan. Behalve op min of meer duidelijk aangegeven privé-terreinen, mag je je tentje vrijwel overal neerzetten, mits je kamperment uit het zicht en op ten minste achthonderd meter van de weg staat. Je kunt natuurlijk zelf de wildernis intrekken, maar voor het gemak kun je ook de Castle Trail volgen die het verst van de Loop Road afwijkt. Sage Creek vormt een andere mooie route, die vanaf de gelijknamige primitieve (en gratis) camping tot diep in het onbekende leidt. De parkleiding vraagt je echter vriendelijk je te melden voor je op eigen houtje de Badlands intrekt, aangezien het erg gemakkelijk verdwalen is

in het gebied. Wie liever geniet van voorzieningen, kan zich melden bij de Cedar Pass Campground, vlakbij het Visitor Center. Voor tien dollar per nacht heb je hier een prima basis, en een warme hap in de buurt.

Meer informatie
Het park heeft twee Visitor Centers. Ben Reifel vind je in het drukke noordelijke gedeelte, en heeft behalve een beperkte menukaart ook alle souvenirs die je je kunt wensen. White River, dat zich in het Pine Ridge-reservaat in het rustige zuidelijke deel bevindt, is wat dat betreft misschien beperkt, maar geeft daarentegen weer een Oglala Sioux-draai aan de Badlands, aan de hand van een kleine permanente expositie. Voor meer informatie over Badlands National Park kun je natuurlijk terecht op de website van de National Park Service www.nps.gov/badl. De interactieve en zeer overzichtelijke site van South Dakota Tourism – www.travelsd.com – is daarnaast een voorbeeld voor de rest: voor foto's, video en heel veel informatie over de staat en haar attracties is dit eigenlijk de enige stop die je hoeft te maken.

14 - Kijk op www.AmericaMagazine.nl

Kijk op www.AmericaMagazine.nl - 15